

Vergaderjaar 2012–2013

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1560

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 januari 2013

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij 11 fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche 1: Jeugdwerkgelegenheidspakket (Kamerstuk 22 112, nr. 1553)

Fiche 2: Mededeling en verordening wijziging insolventieverordening (Kamerstuk 22 112, nr. 1554)

Fiche 3: Mededeling gezonde EU-regelgeving (Kamerstuk 22 112, nr. 1555)

Fiche 4: Mededeling wegwerken grensoverschrijdende fiscale obstakels personenauto's (Kamerstuk 22 112, nr. 1556)

Fiche 5: Richtlijn uitrusting zeeschepen en intrekking richtlijn 96/98/EG (Kamerstuk 22 112, nr. 1557)

Fiche 6: Verordening handhaving van internationale handelsregels (Kamerstuk 22 112, nr. 1558)

Fiche 7: Verordening EU programma financiële verslaggeving en controle van jaarrekeningen (Kamerstuk 22 112, nr. 1559)

Fiche 8: Mededeling De Digitale Agenda voor Europa – Digitale Economische Groei

Fiche 9: Mededeling content in de digitale interne markt (Kamerstuk 22 112, nr. 1561)

Fiche 10: Herziening EU-Tabaksproductenrichtlijn (Kamerstuk 33 522, nr. 2)

Fiche 11: Mededeling ondersteuning van regionale integratie in de Maghreb (Kamerstuk 22 112, nr. 1562)

De minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

Fiche: Mededeling De Digitale Agenda voor Europa – Digitale Economische Groei

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, De Raad, het Europees Economische en Sociaal Comité voor de regio's. De Digitale Agenda voor Europa – Digitale Economische Groei.

Datum Ontvangst Commissiedocument: 18 december 2012

Nr. Commissiedocument: COM2012 784

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=202278

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad: Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Economische Zaken

2. Essentie voorstel

De Commissiemededeling is een Review van de Digitale Agenda voor Europa, die de stand van zaken na twee jaar weergeeft. Veel acties van het actieplan zijn nu afgerond en er is relatief veel voortgang geboekt. Er valt echter nog meer uit een digitaal Europa te halen. Daarom blikt de Commissie ook vooruit en formuleert aanvullende acties:

Een digitale interne markt

De digitale economie kent geen grenzen. Toch is de Europese digitale interne markt nog te gefragmenteerd en onderbenut. De Commissie calculeert dat hiermee rond de 1,7% Europees BNP blijft liggen. Aanvullend kondigt men daarom aan dat bezien wordt of het Europese auteursrecht aangepast moet worden. De dialoog hierover wordt in 2013 gestart om in 2014 een besluit te nemen over mogelijke bijstellingen. Ook kondigt de Commissie een separate dialoog met belanghebbenden aan om de meest dringende issues te adresseren en een Groenboek over de convergentie van audiovisuele mediadiensten.

Innovatie in de publieke sector

ICT kan een belangrijke rol spelen bij het efficiënter en klantvriendelijker maken van publieke sectoren. Voorbeelden die genoemd worden zijn elektronisch aanbesteden, hergebruik van publieke gegevens (open data), energiebesparing en reductie van administratieve lasten. Binnen de voorgestelde Connecting Europe Facility (CEF) zal financiering zijn voor Europese verknoping van digitale diensten als elektronische identificatie, Europeana, veilig internet voor kinderen of elektronisch aanbesteden.

Breedband

De Commissie besteedt veel aandacht aan breedband, en meer specifiek aan het aanjagen van investeringen in supersnelle telecomnetwerken.

Cloud computing

«Cloud computing» betekent het op afstand opslaan of bewerken van gegevens en software op computers; gebruikers kunnen vervolgens met een toestel naar keuze via Internet toegang tot deze gegevens te krijgen. Cloud computing heeft het potentieel om de IT-kosten van gebruikers drastisch te doen dalen en leidt ertoe dat van de meest recente software gebruik gemaakt kan worden. Daarnaast is er de mogelijkheid om nieuwe diensten te kunnen ontwikkelen. Cloud computing bevindt zich momenteel in een beginnend stadium, waardoor Europa een kans krijgt om het voortouw te nemen bij de verdere ontwikkeling ervan en om er voordeel uit te halen, zowel wat het aanbod van cloud-diensten als het wijdverspreide gebruik ervan betreft.

Voor Cloud computing is inmiddels een «European Cloud Computing Strategy» (COM(2012) 529) uitgebracht. De Commissie zal hier onder andere een European Cloud Partnership opzetten. Deze heeft tot doel publieke inkoop te bundelen om de markt voor cloud computing te versnellen.

Veiligheid en vertrouwen

Digitale media en technologieën – met inbegrip van het internet – bieden fantastische mogelijkheden voor innovatie, handel, vrijheid van meningsuiting en democratische empowerment. Maar niet alle Europeanen maken gebruik van deze mogelijkheden, vaak vanwege een gebrek aan vertrouwen. Volgens een recent Eurobarometeronderzoek maakt 40% van de gebruikers zich zorgen over misbruik van hun persoonlijke gegevens en is 38% bezorgd over de veiligheid van onlinebetalingen.

De Commissie stelt een richtlijn voor inzake netwerk- en informatieveiligheid om een gemeenschappelijk minimumniveau van paraatheid op nationaal niveau. Lidstaten moeten voorzien in een cybersecurity strategie en een competente autoriteit die toeziet op de implementatie van een aantal in de richtlijn besloten verplichtingen. Het betreft ondermeer de invoering van een meldplicht voor security breaches, het beschikken over een CERT en een ICT-crisisplan. De meldplicht heeft betrekking op overheden, bedrijven die essentiële diensten verlenen (bijv. banken, energie, gezondheidszorg en vervoer) en onlineplatforms. Doel is om het risicobeheer te verbeteren en dat met deze maatregelen een samenwerkingsmechanisme ontstaat om cyberaanvallen te voorkomen en grensoverschrijdende cyberincidenten af te wenden.

Digitale banen en vaardigheden

Onderzoek door de Commissie laat een toenemend tekort aan geschoold ICT-personeel zien. Er is actie nodig om het aantal en de expertise van ICT'ers te vergroten. Derhalve wordt een «Grand Coalition on Digital Skills and Jobs» gelanceerd, die praktische stappen moet nemen om het tekort aan ICT-vaardigheden c.q. ICT-personeel en de mismatch tussen vraag en aanbod te adresseren. Ook zal de Commissie een mededeling publiceren over de ontwikkelingen op het terrein van *Open Educational Resources* (OER) en de toepassing van ICT in het onderwijs.

ICT R&D: een industrieagenda voor sleuteltechnologie

Om de R&D in Europa op het gebied van ICT te stroomlijnen kondigt de Europese Commissie een industriële strategie aan voor sleuteltechnologie op het terrein van micro- en nano-elektronica aan. Doel is om publieke en private middelen te poolen en zo gericht in te zetten.

3. Wat is de Nederlandse grondhouding ten aanzien van de bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit van deze mededeling en de eventueel daarin aangekondigde concrete wet- en regelgeving? Hoe schat Nederland de financiële gevolgen in, alsmede de gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten?

Bevoegdheidsvaststelling

De Commissie doet met deze mededeling (nog) geen voorstellen voor concrete wet- en regelgeving, maar kondigt deze aan binnen het overkoepelende actieplan De Digitale Agenda voor Europa. De concrete voorstellen moeten op hun merites worden beoordeeld om de bevoegdheid vast te stellen.

Subsidiariteit en proportionaliteit

Nederland heeft een positieve grondhouding ten aanzien van de subsidiariteit van De Digitale Agenda voor Europa. Bij sommige voorstellen zet Nederland wel vraagtekens bij de subsidiariteit. Sommige gewenste resultaten kunnen beter op nationaal niveau bereikt worden dan op Europees niveau. Voorbeelden hiervan zijn de voorstellen met betrekking tot de kostenreductie bij de uitrol van breedbandinfrastructuur. Nederland kent (in tegenstelling tot een aantal andere lidstaten) uitgebreide nationale regels op het gebied van openbare werken. Zaken als de coördinatie van werken en

«modelvergunningen» zijn in hoge mate al geregeld en voldoen aan de Nederlandse behoeften in de praktijk. Mochten er wijzigingen nodig zijn, zal Nederland deze op nationaal niveau aanpakken. Anderzijds zouden sommige voorstellen verder moeten gaan dan nu de intentie is. Zo zal Nederland zich inzetten voor een verdergaande wettelijke borging van open internet, namelijk conform de Nederlandse wetgeving op netneutraliteit.

Ook de grondhouding ten aanzien van proportionaliteit is positief. Ten aanzien van de proportionaliteit wordt veelal voor het juiste instrument gekozen. Dit moet echter per actie steeds apart worden bekeken onder het overkoepelende actieplan.

Financiële gevolgen

Alle acties vallen binnen het budget zoals voorgesteld in het Meerjarige Financiële Kader 2014 – 2020.

De onderhandelingen over De Digitale Agenda voor Europa maken voor wat betreft de financiële aspecten integraal onderdeel uit van de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2014- 2020. In dit licht hecht Nederland eraan dat besprekingen over deze fondsen niet vooruitlopen op de integrale besluitvorming betreffende het MFK. De beleidsmatige inzet van Nederland ten aanzien van De Digitale Agenda voor Europa zal ondersteunend moeten zijn aan de Nederlandse inzet in de MFK-onderhandelingen, te weten een substantiële vermindering van de Nederlandse afdrachten aan de EU en een hervormde begroting die is toegespitst op de prioriteiten van dit decennium. Binnen dit kader blijft vanzelfsprekend de ruimte bestaan om op de inhoud actief in te spelen op het verloop van de onderhandelingen.»

Voor wat betreft de door de Commissie voorgestelde meldplicht voor security breaches is Nederland van mening dat de eventuele financiële middelen hiervoor gevonden dienen te worden binnen de bestaande financiële kaders van de EU-begroting. Budgettaire gevolgen worden

ingepast op de begroting van het/de beleidsverantwoordelijk(e) departement(en), conform de regels van de budgetdiscipline

Regeldruk en administratieve lasten

De regeldrukeffecten voor bedrijven zijn op basis van deze mededeling op dit moment moeilijk in te schatten. Afhankelijk van de meer concretere voorstellen die zullen volgen kan er een beter beeld geschetst worden over de te verwachten regeldrukeffecten.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland ondersteunt de ambitie van de Europese Digitale Agenda. ICT en het gebruik ervan worden hiermee terecht als essentiële drijver voor economische groei en maatschappelijk nut gepositioneerd. Nederland staat ook achter het merendeel van de in deze mededeling geformuleerde aanvullende acties. Zo wenst Nederland snelle voortgang op het punt van de digitale interne markt. Aanpassing van het auteursrecht aan het digitale tijdperk is hierbij essentieel. Ook digitale diensten als eID hebben op Europees niveau meerwaarde. Nederland steunt de doelstellingen van de Commissie met betrekking tot breedband en is daarbij van mening dat het primaat bij de markt ligt. Deze doelstellingen die betrekking hebben op infrastructuur, hebben overigens geen betrekking op de media-inhoud en het gebruik daarvan. Nederland zou in aanvulling op de acties van de Commissie ook graag zien dat de Commissie aandacht besteedt aan de toenemende convergentie van telecom, media en internet. Nederland ziet dat deze sectoren meer en meer ineenschuiven. Dit heeft consequenties voor beleid en regelgeving.

De ideeën die de Commissie naar voren brengt over cloud computing stroken grotendeels met de verwachtingen die Nederland heeft van een Europese cloud strategie. De Richtlijn netwerk- en informatiebeveiliging zal eind deze maand bekend worden gemaakt. De hoofdlijnen van de voorstellen kan Nederland onderschrijven en zijn ook in lijn met de reeds in Nederland ingezette maatregelen (een wetsvoorstel voor de invoering van de meldplicht is in de maak). Ook ziet Nederland met belangstelling uit naar het initiatief Opening up Education, dat medio 2013 zal verschijnen en gericht is op de verbetering van de toegang tot en het gebruik van open onderwijsmiddelen en ICT in het onderwijs. Tot slot worden digitale vaardigheden en ICT-R&D terecht als sleutelgebieden voor de Digitale economie genoemd. Vooral nog is echter nog te onbekend wat de Commissie exact zou willen om hier nu al een grondhouding op in te nemen.